

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету соціальної педагогіки та психології

О. В. Пономаренко

(підпис) (ініціали та прізвище)

« _____ » _____ 2021__

ПЕДАГОГІКА І ПСИХОЛОГІЯ

(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки бакалаврів

очної (денної) та заочної (дистанційної) форм здобуття освіти спеціальностей 104 Фізика і астрономія, освітньо-професійна програма «Європейські філософські студії і креативні індустрії»

Укладач: **Іваницький О. І., д. пед. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності**

(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено на засіданні кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності

Ухвалено науково-методичною радою факультету соціальної педагогіки та психології

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.
Завідувач кафедри педагогіки та психології освітньої діяльності

О. І. Іваницький
(підпис) (ініціали, прізвище)

Протокол № _____ від “ _____ ” _____ 202_ р.

Голова науково-методичної ради факультету соціальної педагогіки та психології

І. В. Козич
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено з навчально-методичним відділом

Погоджено з навчальною лабораторією інформаційного забезпечення освітнього процесу

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

2021 рік

1. Опис навчальної дисципліни

1	2	3	
Галузь знань, спеціальність, освітня програма рівень вищої освіти	Нормативні показники для планування і розподілу дисципліни на змістові модулі	Характеристика навчальної дисципліни	
		очна (денна) форма здобуття освіти	заочна (дистанційна) форма здобуття освіти
Галузі знань <u>10 Природничі науки,</u> <u>11 Математика та статистика,</u> <u>12 Інформаційні технології</u>	Кількість кредитів – 3	Обов'язкова	
		Цикл дисциплін..... Цикл загальної підготовки	
Спеціальності <u>104 Фізика та астрономія, 111 Математика, 122 Комп'ютерні науки</u> (шифр і назва)	Загальна кількість годин – 90	Семестр:	
		2 -й	2 -й
Освітньо-професійні програми <u>«Фізика матеріалів»,</u> <u>«Математика», «Комп'ютерні науки»</u> (назва)	*Змістових модулів –4	Лекції	
		14 год.	8 год.
Рівень вищої освіти: бакалаврський	Кількість поточних контрольних заходів – 8	Семінарські	
		14 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		62 год.	78 год.
		Вид підсумкового семестрового контролю: іспит	

*Кількість змістових модулів визначається за формулою: $ZM = (ZKK - IK) \times 2$, де ZM – змістові модулі, ZKK – загальна кількість кредитів, IK – 1 кредит, що відводиться на підсумковий семестровий контроль.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» є забезпечення теоретичної і практичної підготовки студентів до виконання функціональних обов'язків вчителя, вихователя, викладача в закладах освіти України; створити умови, наближені до практичної професійної діяльності; забезпечити творчий розвиток особистості студента.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Педагогіка» є:

- засвоїти основні категорії педагогіки, оволодіти науковою термінологією;

- усвідомити сутність та практичне значення вивченого матеріалу;
- виділяти головне та другорядне у вивченому матеріалі;
- використовувати засвоєні знання у типових та нестандартних ситуаціях;
- сприяти розвитку педагогічного мислення, формувати уміння аналізувати, систематизувати та узагальнювати вивчений матеріал;

- виховувати позитивне ставлення до майбутньої педагогічної діяльності, потребу у самовдосконаленні;

• прищепити студентам навички використання цифрових пошукових систем для одержання педагогічної інформації та подальшої її обробки та використання у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути таких результатів навчання (знання, уміння тощо) та компетентностей:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
<p><i>Результати навчання:</i></p> <p><i>знання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Розуміти і враховувати соціальні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії, пожежної безпеки під час професійної діяльності; • Застосовувати соціальні комунікації в процесі спілкування з фахівцями та нефахівцями в галузі комп'ютерних наук, пояснювати та аргументувати свою думку з питань, що стосуються комп'ютерних наук з метою досягнення взаєморозуміння й згоди; <p>•</p> <p><i>уміння:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • . <p><i>Компетентності:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; 	<p><i>Методи навчання:</i></p> <p>бесіда, пояснення, розповідь, проблемний виклад матеріалу, навчальна дискусія, робота з підручником, підготовка рефератів, презентацій, підготовка індивідуальних завдань.</p>

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
-

Контрольні заходи:

Поточні контрольні заходи

Обов'язкові види роботи:

Демонстрація і захист презентації з питань семінару (має 5 балів) – на кожному практичному занятті. Захист демонстрації полягає в обґрунтуванні магістрантом методичних особливостей презентації (послідовність матеріалу, проблемність викладу) та її візуального ряду.

Тестове завдання (має 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці 2 і 4 змістових модулів.

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (має 5 балів) виконується за бажанням студента або у випадку пропуску практичного заняття. Темі рефератів на вибір студента зазначені у планах практичних занять. Усі письмові завдання подаються виключно через платформу Moodle.

Реферат передбачає реферування і огляд наукових статей та матеріалів, присвячених даній темі. Обсяг реферату – до 6000 знаків з пробілами. Перелік реферованих джерел оформлюється за зразком:

Підсумкові контрольні заходи:

Усна відповідь на заліку (має 20 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань курсу (має 10 балів за кожне питання):

Захист індивідуального завдання (має 20 балів) здійснюється на заліковому тижні. Публічний захист є обов'язковою вимогою для зарахування результатів за даними видами робіт.

Міждисциплінарні зв'язки.

Вивчення дисципліни «Педагогіка» ґрунтується на знаннях з філософії, загальної психології, методології і логіки наукового дослідження,

комунікативної філософії та герменевтичного аналізу, філософії європейської освіти.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна. Методологія педагогіки. Зв'язок педагогіки з філософією. Система та структура освіти України. Нормативно-правова база у сфері освіти України.

Змістовий модуль 2. Інновації в освіті. Цілі і зміст освіти. Управління в галузі освіти. Наукові засади внутрішкільного управління. Керівництво загальноосвітніми навчально-виховними закладами

Змістовий модуль 3. Виховання у цілісному педагогічному процесі. Концепції виховання. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Теорія навчання: види, типи, системи, теорії.

Змістовий модуль 4. Форми організації цілісного педагогічного процесу. Методи навчання. Класифікації методів навчання. Технології навчання. Цифрові технології навчання. Основні тенденції розвитку освіти в Україні і світі.

4. Структура навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів				
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Семінарські/ Практичні /Лабораторні заняття, год			Теор. зав-ня, к-ть балів	Практ. зав-ня, к-ть балів	Усього балів		
			о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.	з/дист ф.	о/д ф.				з/дист ф.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	15		6	2	4	2	5	11	4	6	10	
2	15		6	2	2		7	13	4	16	20	
3	15		6	2	4	2	5	11	4	6	10	
4	15		6	2	2		7	13	4	16	20	
Усього за змістові модулі	60		24	8	12	4	22	48	16	44	60	
Підсумковий семестровий контроль екзамен	30						30	30			40	
Загалом			90							100		

5. Темі лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Вступ. Загальна характеристика педагогічної діяльності. Педагогіка як наука і навчальна дисципліна Методологія педагогіки. Зв'язок педагогіки з філософією. Система та структура освіти України. Нормативно-правова база у сфері освіти України	6	2
2	Інновації в освіті. Цілі і зміст освіти. Управління в галузі освіти.	6	2
3	Виховання у цілісному педагогічному процесі. Концепції виховання. Педагогічний процес як система і цілісне явище. Теорія навчання: види, типи, системи, теорії.	6	2

4	Форми організації і методи реалізації цілісного педагогічного процесу. Класифікації методів навчання. Технології навчання. Цифрові технології навчання. Основні тенденції розвитку освіти в Україні.	6	2
Разом		24	8

6. Теми практичних (семінарських/лабораторних) занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д ф.	з/дист ф.
1	2	3	4
1	Загальна характеристика педагогічної діяльності. Система та структура освіти України. Нормативно-правова база у сфері освіти України	4	2
2	Управління в галузі освіти.	2	
3	Педагогічний процес як система і цілісне явище. Дидактика – теорія освіти і навчання. Методи навчання. Класифікації методів навчання	4	2
4	Інноваційні технології навчання.	2	
Разом		12	4

7. Види і зміст поточних контрольних заходів *

№ змістового модуля	Вид поточного контрольного заходу	Зміст поточного контрольного заходу	Критерії оцінювання**	Усього балів
1	2	3	4	5
1	Теоретичне завдання -	Перевірка знань зі змістового модуля 1:	Знання основних педагогічних понять. Повнота і логічність викладу.	4
	Практичне завдання -	Підготувати презентацію до семінарів 1,2:	Обґрунтування студентом методичних особливостей презентації (послідовність матеріалу, проблемність викладу) та її візуального ряду	6
Усього за ЗМ 1 контр. заходів				10
2	Теоретичне завдання -	Перевірка знань зі змістового модуля 2:	Знання основних педагогічних понять. Повнота і логічність викладу.	4
	Практичне завдання -	Підготувати презентацію до семінару 3:	Обґрунтування студентом методичних особливостей презентації (послідовність матеріалу, проблемність викладу) та її візуального ряду	6
		Тестування 1	10 питань, кожне оцінюється в 1 бал	10
Усього за ЗМ 2 контр. заходів				20
3	Теоретичне завдання -	Перевірка знань зі змістового модуля 3:	Знання основних педагогічних понять. Повнота і логічність викладу.	4
	Практичне завдання -	Підготувати презентацію до семінарів 4,5	Обґрунтування студентом методичних особливостей презентації (послідовність матеріалу, проблемність викладу) та її візуального ряду	6
Усього за ЗМ 3 контр. заходів				10
4	Теоретичне завдання -	Перевірка знань зі змістового модуля 4:	Знання основних педагогічних понять. Повнота і логічність викладу.	4
	Практичне завдання -	Підготувати презентацію	Обґрунтування студентом методичних особливостей презентації	6

		до семінару 6	(послідовність матеріалу, проблемність викладу) та її візуального ряду	
		Тестування 2	10 питань, кожне оцінюється в 1 бал	10
Усього за ЗМ 4 контр. заходів				20
Усього за змістові модулі контр. заходів				60

8. Підсумковий семестровий контроль***

Форма	Види підсумкових контрольних заходів	Зміст підсумкового контрольного заходу	Критерії оцінювання	Усього балів
1	2	3	4	5
Залік	Теоретичне завдання	Питання для підготовки: Загалом магістрант відповідає на два питання, кожне з яких оцінюється в 10 балів	10 балів – відповідь повна, студент знає і розуміє основні поняття педагогіки, наводить приклади з посиланням на джерела інформації, відповідає на додаткові питання. 9-7 балів – студент знає і розуміє основні поняття педагогіки, відповідь в основному повна, проте допускає окремі неточності, не завжди називає джерела інформації. 6-4- студент в основному розкриває питання, допускаючи помилки і неточності, не завжди може дати визначення поняттю, не посилається на джерела інформації. 3-1 – студент допускає грубі помилки, матеріал викладає фрагментарно, дає визначення основних понять тільки за допомогою викладача, не посилається на інформаційні джерела.	20
	Практичне завдання	Аналіз і варіанти вирішення педагогічної ситуації. Дві педагогічні ситуації. Кожна оцінюється максимально 10 балів	10 балів: повнота аналізу: володіння педагогічними поняттями, застосування під час аналізу принципів і методів навчання і виховання, обґрунтованість і творча варіативність вирішення проблемної педагогічної ситуації. 9-7 балів: повнота аналізу, проте студент більше використовує інтуїтивне її бачення, пропонується лише один варіант вирішення проблеми.	20

			4-6 балів: неповний аналіз педагогічної ситуації, відсутність аргументації запропонованого варіанта вирішення проблеми. 1-3 бала: аналіз педагогічної ситуації здійснюється лише за допомогою викладача, студент не володіє педагогічними поняттями і не застосовує їх під час аналізу, відсутні варіанти вирішення педагогічної ситуації.	
Усього за підсумковий семестровий контроль				40

9. Рекомендована література

Основна

1. Волкова Н. П. Педагогіка :навчальний посібник. 4-те вид. Київ : Академвидав, 2012. 616 с. URL: <http://pedagogy.lnu.edu.ua/departments/pedagogika/library/volkova.pdf>.
2. Зайченко І. В. Педагогіка. Підручник. Київ : Видавництво Ліра-К, 2016. 608 с. URL: <http://lira-k.com.ua/preview/12225.pdf>.
3. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник. Київ : Знання, 2007. 447 с.
4. Мойсеюк Н. Є. Педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.. 5-е вид., доп. і перероб. Київ : Кондор, 2007. 656 с. URL: <https://sites.google.com/site/pedagogikasny/pedagogika/pedagogika-mojseuk-n-e-navc-posibnik>
5. Психологія та педагогіка: Навч. посіб. / Л. А. Колесніченко, М. В. Артюшина, О. М. Котикова та ін.; За заг. ред. Л. А. Колесніченко. Київ : КНЕУ, 2008. 408 с.
6. Основи науково-педагогічних досліджень. Навч. посібн. / І. П. Аносов, М. В. Елькін, М.М. Головкова, А. А. Коробченко. Мелітополь : ТОВ «Видавничий будинок ММД», 2015. 218 с.
7. Філософія освіти: Навчальний посібник / За заг. ред. В. Андрущенко, І. Передборської. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2009. 329 с.

Додаткова

1. Марковська Марія, Титиш Галина. Взаємодія в школі: 6 прикладів змін через партнерство.2020. 80 с. URL: https://38d34c07-6455-4caa-9ab7-7d37e22181e3.filesusr.com/ugd/417f51_002e0e562bd04458b040e24238550cd8.pdf
2. Биков В., Лещенко М., Тимчук Л. Цифрова гуманістична педагогіка. Посібник. Київ, 2017. 181 с. <https://lib.iitta.gov.ua/710669/1/Посібник%20ЦГП.pdf>.
3. Нова українська. школа. Концептуальні засади реформування середньої школи. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/nova-ukrainska-shkola-compressed.pdf>.
4. Омеляненко В.Л., Кузьмінський А.І., Вовк Л.П. Педагогіка: завдання і ситуації: Практикум. Київ : Знання-Прес, 2006. 423 с.
5. Уайт П. Громадянські чесноти і шкільна освіта: виховання громадян демократичного суспільства: (Монографія) / Пер. з англ. та передм. В. О. Коломієць. Київ : 2002. 118 с.

Інформаційні джерела

1. Закон України про вищу освіту. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>.
2. Закон України «Про освіту». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>
3. Острів знань. URL: <http://www.ostriv.in.ua/>
4. Приклади оформлення використаних джерел. URL: http://www.kdu.edu.ua/GV_jurnal/pryklad_oformlennya_lit_dzherel.pdf